

Překážky můžeme překonávat i na koňském hřbetě

Koňská turistika, to je jedna z možností, jak oživit kraj a přilákat do něj turisty. A vhodná je prakticky pro všechny, ženy i muže, dospělé i děti, ale zejména pro zdravotně postižené.

Velkou slávu si užili v závěru loňského roku na ranči v Hlučíně. Jménem Patrik tam křtili nového koníka na hipoterapii pro děti s tělesným nebo kombinovaným postižením. Hlučínský ranč patří v Moravskoslezském kraji mezi ty, které nabízejí hipoterapii dlouhodobě, a to od roku 1998. Areál je celý bezbariérový. Setkávají se zde děti s handicapem spolu se zdravými, a společně pečují o koně i další zvířata, v rámci svých možností také sportují. Terapie na koních využívají také dospělí. *„Prvním koněm, s nímž jsme hned po založení ranče začali dělat hipoterapii, byla huculka Cidra. Ta ale předloni ve svých dvaceti letech uhynula,“* říká vedoucí ranče Josef Dudek. Nového koně získali loni v létě, ale na náročnou službu bylo nutné jej nejprve připravit. *„Byl to dobrý výběr,“* pochvaluje si Dudek. Podle něj se stal Patrik miláčkem nejen klientů, ale i cvičitelů a fyzioterapeutů. Je mazlivý, má rád lidi a je velmi trpělivý. Ranč tak má v současnosti čtyři koně vhodné na hipoterapii, což je podle Dudeka vzhledem k potřebám málo. Každý týden totiž poskytuje zájemcům stovku hipoterapií. Desítky klientů využívají hipoterapii opakovaně neboť tak se dosahuje lepších výsledků.

Jaký má hipoterapie a hipoturistika potenciál?

V Moravskoslezském kraji je celá řada stájí, které se náročné terapii s pomocí koní věnují. Hipoterapie zahrnuje široké spektrum aktivit, jimiž se léčí poruchy pohybového aparátu, ale i psychiky. Využívá přitom vše, co kůň nabízí - tedy pohyb, kontakt, emoce, prostředí. Mnozí lidé s postižením, kteří hipoterapii opakovaně absolvovali, nakonec našli trvale cestu ke koním a věnují se parajezdectví, dnes už oficiálně registrovanému a rozvíjenému pod hlavičkou České jezdecké federace. Většina hipoterapeutických rančů má stálý okruh klientů, kterým se věnuje, ale vyzkoušet si ji mohou i další zájemci. *„Chápeme, že když rodiče dítěte s pohybovým omezením potřebují zjistit reakci svého potomka na koně, tak to musí někde*

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

vyzkoušet,“ říká Dudek a dodává, že vlastně mnohdy i ona jednorázová radost, pocit svobody z pohybu na koňském hřbetě, mohou být pro člověka s postižením velmi důležité.

Hipoterapii nabízejí také v Klimkovicích

Speciálně připravené koně tam přiváží ze statku v Jistebníku cvičitelka Zuzana Švihorová. *„Na hipoterapii máme dvě velmi klidné, patnáctileté kobyly. Obě jsou to zasloužilé matky a je vidět, jak rozdílně se chovají, když na ně sedne zkušený jezdec nebo nezkušené, případně pohybově postižené dítě,“* říká Švihorová. S dětmi na koních zároveň pracuje fyzioterapeut, který s nimi provádí různé cviky.

V Bystřici je na výběr hned ze dvou stájí

Jedna z nich má v Bystřici nad Olší stáj s pěti koníky, za kterými jezdí pravidelně na čtyřicet dětí. *„Nejprve jsme v roce 2001 sestavili terapeutický tým, zajistili výcvik prvních dvou koní a vystavěli areál. Už na podzim jsme přijali prvních osm klientů, o rok později jich bylo čtyřicet,“* vzpomíná provozovatelka Alice Walaská. V současnosti se věnují asi třem stovkám klientů, z nichž zhruba osmdesát jich stále navštěvuje pravidelně, někteří i jedenkrát až dvakrát týdně. Jsou to lidé z Třinecka, Těšínska, Jablunkovska i z okolí Havířova. Vedle dalších metod se zde zabývají i jednou specialitou, kterou je logopedii na koních. Nedávno začalo v Bystřici působit další hipoterapeutické centrum vedené Stáňou Valicovou, u které se šťastně spojují dvě odbornosti. *„Jako dítě jsem aktivně jezdila na koni. A pak jsem na střední škole studovala fyzioterapii,“* popisuje. S klienty pracuje v Havířově-Suché, letos našla potřebné zázemí také v Bystřici. Na různých speciálních seminářích s překvapením sledovala, kolik toho dokážou najednou objevit i zkušení rajťáci, kteří třeba na koních závodili. *„Když přestanou koně ovládat a trochu se jim poddají, sami objevují obrovské nové možnosti, které jízda na koni může poskytnout.“* S přípravou vhodných zvířat Valicové pomáhá Pavel Holešovský, známý parkurový jezdec, který nachystal na hipoterapii už osm koní. Dobrý kůň je podle něj základem úspěchu. Musí mít charakter, být hodný a hlavně zdravý. *„Jen zdravý kůň může předávat svou pozitivní energii. A navíc investice do přípravy takového zvířete je obrovská, takže by pak mělo také co nejdéle vydržet,“* tvrdí Holešovský.

V Karviné by uvítali zdvihací plošinu pro dospělé

Lidé s pohybovým omezením využívají na Karvinsku už pět let služby stájí v Chotěbuzi. V minulosti hledala vhodné koně pro hipoterapii jedna fyzioterapeutka. *„U nás je našla, a tak jsme začali spolupracovat. Už s námi nedělá, ale my se hipoterapii věnujeme stále s dalšími odborníky,“* vypráví Hana Poledníková. Dnes má stáj tři vhodná zvířata a jako na ostatních dalších rančích i tady je to málo. Věnují se pravidelně také dospělým klientům, kterých je

Investice do vaší budoucnosti
Evropská unie
PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

téměř nezvládnutelné množství. Přivítali by proto jakékoliv finanční příspěvky například na pořízení zdvihadí plošiny pro dospělé. Na hipoterapii se totiž určitě nedá vydělat. Cena za hodinovou terapii je obvykle kolem tři sta korun. Kůň přitom nemůže chodit s klienty více než pár hodin, a zdaleka ne denně, potřebuje si odpočinout i při běžné jezdecké práci nebo například na vyjížďce. Chov koně, kterého je nutno každý den krmit a ošetřovat, je přitom finančně náročný.

Už dvaadvacet let poskytují hipoterapii také ve Sviadnově

Částka, kterou stáje vybírají od klientů, zdaleka nemůže pokrýt ani základní náklady. *„Asi tři roky jsme měli smlouvu s jednou zdravotní pojišťovnou, která na hipoterapii svým klientům částečně přispívala. Ted' už bohužel pojišťovny nedávají ani korunu,“* vzpomíná Daria Hružková, jedna z mála v Moravskoslezském kraji, která absolvovala speciální kurz cvičitele hipoterapie. Sviadnovská stáj se pravidelně věnuje většinou dětem. *„Dříve k nám chodili i dospělí, ale ti jsou pro koně velkou zátěží,“* poznamenává smutně Hružková a doplňuje, že zachovat provoz hipoterapie chtějí hlavně kvůli dětem, pro které by ztráta milované aktivity znamenala skutečnou tragédii. *„Za posledních pět šest let se kvalita hipoterapie v Česku velmi posunula, udělala obrovský skok, vytvořily se standardy, existují odborné zkoušky nejen pro lidi, ale už i pro koně,“* popisuje Hružková a dodává, že o to paradoxnější je, když za této situace pojišťovny odmítly dále uznávat metodu jako léčebnou. *„Je to, jako bych najednou měla fungující svoje nohy,“* líčí nadšeně své ježdění na koni osmnáctiletá Petra upoutána na invalidní vozík: *„Kdo jen trochu může, měl by si to vyzkoušet. Pocit štěstí, který se ve vás rozleje, když jedete na koni, se nedá ničím nahradit!“*

Ne každý kůň je pro hipoterapii vhodný

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Děti bývají nejčastějšími klienty

I pro zcela zdravé děti je pobyt na ranči silným zážitkem

Daria Hružková má kurz cvičitele hipoterapie

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Koně mají blahodárný účinek

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Tento projekt je také spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje